



## § 181

### Sosiaali- ja terveyslautakunnan lausunto kaupunginhallitukselle valtuutettu Yrjö Hakasen ym. talousarvioaloitteesta koskien määrärahojen lisäämistä sosiaali- ja terveystalouden raamiin

HEL 2015-003169 T 00 00 03

#### Lausunto

Sosiaali- ja terveyslautakunta antoi kaupunginhallitukselle seuraavan lausunnon:

”Sosiaali- ja terveyslautakunta on hyväksynyt 7.10.2014 (§ 347) sosiaali- ja terveystalouden palveluverkkosuunnitelman. Uuden sosiaalihuoltolain edellyttämä monialainen yhteistyö toteutetaan palveluverkkosuunnitelman linjauksilla ja muilla toiminnallisilla muutoksilla.

Sosiaali- ja terveystalouden virasto on valmistautunut ns. vanhuspalvelulain velvoitteisiin. Stadin ikäohjelma on valmisteltu niin, että sen sisältämiä toimenpidekokonaisuuksia voidaan edistää olemassa olevien voimavarojen puitteissa.

Henkilökunnalle on laadittu ohjeistus vastuutyöntekijämalliin siirtymiseksi. Vastuutyöntekijän tarve määräytyy asiakkaan kokonaistilanteen perusteella. Vastuutyöntekijä on tarkoitettu nimettäväksi silloin, kun iäkäs henkilö tarvitsee runsaasti erilaisia palveluja ja kun hänen toimintakykynsä on alentunut merkittävästi eikä hänellä ole lähipiirissään häntä auttavia henkilöitä. Vastuutyöntekijä varmistaa, että asiakasta ja hänen tarpeitaan koskeva tieto kulkee eri tahojen välillä ja että asiakas saa palvelua ja tukea silloin, kun hän sitä tarvitsee.

Ikääntyneen väestön kotona asumisen tukeminen on ensisijainen tavoite. Kotona asumista tukevia palveluja voidaan lisätä keventämällä palvelurakennetta ja siirtämällä voimavaroja ympärivuorokautisesta hoidosta kotona asumisen tukemiseen. Esimerkkeinä tästä ovat kotiutustiimitoiminta ja kotikuntoutustoiminta. Kotihoidon palveluseteli tulee käyttöön 1.9.2015. Kotihoidon palveluseteli on yksi uusi kotona asumista tukeva palvelu ja lisää valinnanvapautta. Palveluasumisen palvelusetelin arvoa on korotettu 1.3.2015 lukien niin, että se on yhä useamman käytettävissä. Halutessaan palveluseteliasiakas voi aina siirtyä käyttämään kaupungin omia tai ostopalveluja. Ikääntyneiden palveluissa seurataan ja raportoidaan palvelujen saatavuutta kuvaavia odotusaikoja, ja Helsinki tarjoaa kaikki ikääntyneiden palvelut lakisääteisessä ajassa.



Lapsiperheiden kotipalvelussa sosiaalihuoltolain mukainen palvelurakenne on olemassa. Lapsiperheiden kotipalvelussa on 8 johtavaa ohjaajaa ja 99 perhetyöntekijää. Perhetyöntekijät ovat koulutukseltaan lähihoitajia, joilla on suuntautumisvaihtoehtona lapsen ja nuoren kasvun ja kehityksen tukeminen. Sosiaalihuoltolain uudistus ei kuitenkaan tehnyt lapsiperheiden kotipalvelusta subjektiivista oikeutta.

Lastensuojelussa painopiste on avohuollossa. Avohuoltoa on kehitetty siten, että merkittävä osa asiakkaista voidaan hoitaa avohuollon keinoin. Mikäli sijaishuoltoon päädytään, perhehoito on ensisijainen laitoshuoltoon nähden. Kiireellisten sijoitusten ja huostaanottojen määrät laskivat viime vuonna ja perhehoidon osuus kasvoi suhteessa laitoshuoltoon. Määrärahoja on mahdollista siirtää avohuoltoon.

Aktiivipassin käyttöönoton suunnittelussa Helsingissä on ensin ratkaistava mahdollinen kohderyhmä ja aktiivipassiin sisällytettävät tukimuodot ja kattavuus sekä ajallinen kesto.

Julkisen liikenteen tarkoituksenmukainen järjestäminen erityisryhmille alennettuun hintaan tai maksutta vaatii kokonaisratkaisun. Tällöin kantaa on otettava siihen, miten eri ryhmien aiheuttamat kustannukset katetaan. Päällekkäisten palvelujen tarjoamista ei kuitenkaan voida pitää tarkoituksenmukaisena. Maksuton Helsingin seudun liikenteen joukkoliikennekortti ei ole säädöksiin perustuva vaihtoehto vammaispalvelulain mukaiselle vaikeavammaisten kuljetuspalvelulle. Tarvittaessa sosiaalihuoltolain mukaista kuljetustukea voidaan myöntää jos toimintakyky on alentunut, mutta vammaispalvelulain mukaiset ehdot eivät täyty.

Terveysasemilla suorissa yhteydenotoissa puheluiden odotusaika terveydenhuollon ammattilaisille oli helmikuussa keskimäärin 1 minuutti 14 sekuntia. Hoidon tarpeen arviointi tehdään terveysasemilla yleensä välittömästi joko puhelimitse tai paikan päällä. Hoidon tarpeen arvioinnin odotusaika on alle kolme päivää. Hoidon tarpeen ja kiireellisyyden perusteella noin puolelle potilaista vastaanottoaika varataan jo samalle päivälle. Suun terveydenhuollossa hoidon tarpeen arviointi tehdään suun terveydenhuollon keskitetyssä ajanvarauksessa. Hoidon tarpeen arvioinnin odotusaika on alle kolme päivää. Erikoissairaanhoidossa hoidon tarpeen arviointi aloitetaan pääsääntöisesti kolmen vuorokauden sisällä lähetteen saapumisesta hoitavaan yksikköön.

Sosiaali- ja terveyslautakunnan talousarvioehdotus vuodelle 2016 on laadittu kaupunginhallituksen 16.3.2015 laatimisohejeissaan antamaan raamiin eikä se siten mahdollista aloitteessa esitettyjä



määrärahalisäyksiä. Lisäksi edellä mainitut toimenpiteet on toteutettu sosiaali- ja terveystaloukselle annetun määräraha-asiassa sisällä.”

### Terveys- ja hyvinvointivaikutusten arviointi

Sosiaali- ja terveystalouden talousarvioon ja käyttösuunnitelmaan sisältyy toimenpiteitä, jotka nykyisellään edistävät terveyttä ja hyvinvointia.

**Esittelijä**

virastopäällikkö  
Hannu Juvonen

**Lisätiedot**

Timo Hakala, erityissuunnittelija, puhelin: 310 62404  
timo.hakala(a)hel.fi

**Liitteet**

1 HEL 2015-003169 Yrjö Hakanen talousarvioaloite Kvsto 11.3.2015 asia 25

**Muutoksenhaku**

Muutoksenhakukielto, valmistelu tai täytäntöönpano

**Lausuntoehdotus**

Lausunto on ehdotuksen mukainen.

**Esittelijän perustelut**

Valtuutettu Yrjö Hakanen ym. on tehnyt talousarvioaloitteen, joka koskee palvelujen vahvistamista asukkaiden tarpeiden mukaisiksi.

Talousarvioaloitteesta on pyydetty sosiaali- ja terveyslautakunnan lausunto kaupunginhallitukselle 2.6.2015 mennessä.

Lausuntoa on pyydetty myös kulttuuri- ja kirjastolautakunnalta, kiinteistölaikunnaalta ja liikuntalautakunnalta.

Aloite on esityslistan tämän asian liitteenä.

**Esittelijä**

virastopäällikkö  
Hannu Juvonen

**Lisätiedot**

Timo Hakala, erityissuunnittelija, puhelin: 310 62404  
timo.hakala(a)hel.fi

**Liitteet**



26.05.2015

Sotep/6

---

1

HEL 2015-003169 Yrjö Hakanen talousarvioaloite Kvsto 11.3.2015 asia  
25